

MARCIN SZEWCZAK
RAFAŁ SURA

ROLA BIOPALIW W SYSTEMIE FINANSÓW PUBLICZNYCH

WPROWADZENIE

Pod szerokim pojęciem „finanse publiczne” znajdują się różnorakie zjawiska i procesy związane z rozdysponowywaniem pieniężnych środków publicznych niezbędnych do funkcjonowania sektora publicznego¹. Sprawne zarządzanie finansami publicznymi wymaga nie tylko doskonałej znajomości przedmiotu, ale również posiadania umiejętności dyplomatycznych w celu zdobycia niekiedy trudnej większości koalicyjnej. Problem związany z wprowadzeniem biopaliw na polski rynek trwa od kilku lat. Poszczególne rządy nie potrafiły poradzić sobie z tym problemem. Od prawie pół roku istnieje ustawa o biopaliwach i biokomponentach, jednakże zamiast stać się podwaliną budowy nowego, prężnego rynku gospodarczego, przynoszącego wymierne efekty dla każdej ze stron, stała się przedmiotem „walki” politycznej między ministerstwami: finansów i rolnictwa.

Faktem godnym podkreślenia jest, iż działania zmierzające do uruchomienia rynku biopaliw i biokomponentów są kompatybilne z celami Wspólnej Polityki Rolnej, zapisanymi w Traktacie ustanawiającym Wspólnotę Europejską, mówiącymi o zwiększaniu wydajności rolnictwa przez wspieranie

Dr MARCIN SZEWCZAK – adiunkt Katedry Administracyjnego Prawa Gospodarczego, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II; adres do korespondencji: Al. Raławickie 14, 20-950 Lublin.

Dr RAFAŁ SURA – asystent Katedry Prawa Bankowego i Finansów Publicznych, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II; adres do korespondencji: Al. Raławickie 14, 20-950 Lublin.

¹ J. O s i a t y ń s k i, *Finanse publiczne. Ekonomia i polityka*, Warszawa 2006, s. 15.

postępu technicznego oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu życia ludności wiejskiej². Analizując kwestię związaną z biopaliwami, należy spojrzeć przede wszystkim na istotę problemu, czyli: czym są biopaliwa i biokomponenty oraz jaki jest i będzie wpływ tego rynku na stan finansów publicznych w Polsce.

1. ADMINISTROWANIE RYNKIEM BIOPALIW I BIOKOMPONENTÓW

Zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie Rady Europejskiej z 8 maja 2003 r. w sprawie wspierania użycia w transporcie biopaliw oraz innych paliw odnawialnych, za biopaliwa uważa się płynne lub gazowe paliwa dla transportu produkowane z biomasy. Biomasa zaś jest to ulegająca biodegradacji część produktów, odpadów lub pozostałości z rolnictwa, leśnictwa i związanych z nimi dziedzin przemysłu, a także ulegająca biodegradacji część odpadów przemysłowych i miejskich³. W skład szerokiego zakresu biopaliw zalicza się: bioetanol – etanol produkowany z biomasy, biodiesel – ester metylowy produkowany z oleju roślinnego lub zwierzęcego, biogaz – paliwo gazowe produkowane z biomasy, które może być oczyszczone do jakości naturalnego gazu, biometanol – metanol produkowany z biomasy, biowodór – wodór produkowany z biomasy, czysty olej roślinny – olej produkowany z roślin oleistych poprzez tłoczenie, ekstrakcję lub za pomocą porównywalnych metod, czysty lub rafinowany⁴.

Państwa członkowskie Unii Europejskiej mają obowiązek zapewnienia na swoich rynkach minimalnego udziału biopaliw i innych paliw odnawialnych poprzez ustanawianie narodowych celów wskaźnikowych⁵, a także zobowiązane są do przedkładania sprawozdań dotyczących działań promujących wykorzystanie biopaliw w celu zastąpienia użycia oleju napędowego lub benzyny w transporcie⁶. W 2005 r. Komisja Europejska przyjęła dokument w sprawie biomasy, zakładający zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej z produktów rolnych, leśnych, a także materiałów odpadowych przy-

² Art. 39 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską z 25 marca 1957 r., w: *Wspólna Polityka Rolna Unii Europejskiej. Wybór źródeł*, red. J.M. Izdebski, M. Szewczak, Lublin 2006, s. 17.

³ Art. 2 ust. 1, Dz. Urz. WE L 123.

⁴ Art. 2 ust. 2 dyrektywy o biopaliwach.

⁵ Art. 3 dyrektywy o biopaliwach.

⁶ Art. 4 dyrektywy o biopaliwach.

czyniące się do zredukowania zależności Europy od energii importowanej, zmniejszenia emisji gazów powodujących efekt cieplarniany, jak również do ochrony miejsc pracy w obszarach wiejskich⁷. Kolejnym krokiem na rzecz organizacji rynku biopaliw było przyjęcie przez Komisję Europejską w 2006 r. „Strategii Unii Europejskiej na rzecz biopaliw”, która zawiera trzy główne cele:

- dalszą promocję biopaliw w Unii Europejskiej i w krajach rozwijających się przy zagwarantowaniu pozytywnego oddziaływania ich produkcji i wykorzystania na środowisko naturalne oraz realizacji celów Strategii Lizbońskiej⁸;
- przygotowanie do wykorzystania biopaliw na szeroką skalę;
- badanie możliwości i roli krajów rozwijających się w przedmiotowym zakresie⁹.

Strategia określa jednocześnie siedem osi polityk Unii Europejskiej: pobudzanie zapotrzebowania na biopaliwa, wykorzystanie ekologicznych zalet biopaliw, rozwijanie produkcji i dystrybucji biopaliw, rozszerzanie dostaw roślin energetycznych, zwiększanie możliwości handlowych, wspieranie krajów rozwijających się oraz wspieranie badań i rozwoju. Jednym z istotnych elementów wdrażania powyższej strategii jest możliwość przyznawania przez państwa członkowskie całkowitych lub częściowych zwolnień bądź obniżek w zakresie poziomu opodatkowania produktów podlegających opodatkowaniu, wykorzystywanych pod kontrolą fiskalną w dziedzinie projektów pilotażowych dla rozwoju technologicznego produktów bardziej przyjaznych dla środowiska, jak również wobec energii elektrycznej pozyskiwanej z biomasy¹⁰.

W ramach Wspólnej Polityki Rolnej przewidywane są wsparcia związane z produkcją roślin energetycznych, między innymi zwiększenie pomocy bezpośredniej, upoważnienie dla państw członkowskich do wypłacania pomocy krajowej w wysokości do 50% kosztów związanych z założeniem wieloletnich upraw na obszarach będących przedmiotem wniosku o przyznanie pomocy z tytułu upraw roślin energetycznych, oraz zezwolenia nowym państwom

⁷ Plan działania w sprawie biomasy, 7 grudnia 2005 r., COM/2005, 628 końcowy.

⁸ M.J. R a d ł o, *Strategia Lizbońska. Konkluzje dla Polski*, Warszawa 2002, s. 5.

⁹ Strategia UE na rzecz biopaliw, 8 lutego 2006 r., COM/2006, 34 końcowy.

¹⁰ Dyrektywa Rady Europejskiej z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej, Dz. Urz. WE L 283.

członkowskim na stosowanie systemu jednolitej płatności obszarowej do końca roku 2010¹¹.

W ślad za regulacjami podejmowanymi na gruncie unijnym w omawianym obszarze produkcji biopaliw podążają środki na szczeblu poszczególnych państw członkowskich, zmierzające do określenia ram prawnych, dzięki którym produkcja biopaliw byłaby z korzyścią zarówno dla bezpieczeństwa energetycznego, jak i dla rozwoju obszarów wiejskich.

W Polsce podstawę prawną do realizacji polityki w zakresie produkcji biopaliw stanowi ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, która weszła w życie 1 stycznia 2007 r.¹², zmieniając ustawę z dnia 2 października 2003 r. o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych¹³. Przepisy analizowanej ustawy nie są stosowane do paliw ciekłych przeznaczonych na rezerwy państwowe¹⁴. Zgodnie z nową ustawą głównym organem w zakresie administrowania rynkiem biokomponentów i biopaliw jest Prezes Agencji Rynku Rolnego odpowiedzialny za:

- administrowanie rejestrem wytwórców oraz rejestrem rolników,
- przeprowadzanie kontroli,
- przyjmowanie sprawozdań kwartalnych od wytwórców i rolników,
- sporządzanie raportów rocznych,
- określanie kar oraz rozpatrywanie odwołań w trybie postępowania administracyjnego.

Agencja Rynku Rolnego funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych¹⁵ oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 kwietnia 2004 r. w sprawie ustanowienia Agencji Rynku Rolnego agencją płatniczą¹⁶, a także Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie nadania statutu Agencji Rynku Rolnego¹⁷. Prezes Agencji jest jej orga-

¹¹ Rozporządzenie Rady Europejskiej nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Dz. Urz. WE 2005, L 277.

¹² Dz. U. Nr 169, poz. 1199.

¹³ Dz. U. Nr 199, poz. 1934.

¹⁴ Ustawa z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych oraz zapasach obowiązkowych paliw, Dz. U. Nr 24, poz. 197.

¹⁵ Dz. U. Nr 42, poz. 386.

¹⁶ Dz. U. Nr 76, poz. 713.

¹⁷ Dz. U. Nr 102, poz. 1080.

nem wykonawczym i zarządzającym¹⁸. Agencja prowadzi rejestr zwany centralnym rejestrem przedsiębiorców, w którym zarejestrowani są wszyscy uczestnicy mechanizmów administrowanych przez agencję dotyczących Wspólnej Polityki Rolnej¹⁹. Dlatego wydaje się oczywiste, iż sprawy związane z organizowaniem rynku biokomponentów i biopaliw związane nierozdzielnie ze Wspólną Polityką Rolną zostały przekazane ustawowo Agencji Rynku Rolnego.

Zgodnie z ustawą z 2 października 2003 r. rejestr przedsiębiorców wytwarzających lub magazynujących biokomponenty prowadził minister rolnictwa i rozwoju wsi. Od 1 stycznia 2007 r. obowiązek ten przejął Prezes Agencji Rynku Rolnego, działający jako organ rejestrowy. Ustawa reguluje dwie grupy podmiotów: wytwórców – prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania biokomponentów oraz rolników – wytwarzających biopaliwa ciekłe na własny użytek.

Wytwórca w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej to przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, magazynowania lub wprowadzania do obrotu biokomponentów²⁰. O wpis do rejestru będą mogli ubiegać się ci wytwórcy, którzy posiadają tytuł prawny do obiektów budowlanych, w których będzie wykonywana działalność gospodarcza, dysponują odpowiednimi urządzeniami technicznymi lub posiadają zezwolenie na prowadzenie składu podatkowego²¹. Prezes Agencji w drodze decyzji administracyjnej dokonuje wpisu do rejestru. Odmowa wpisu może nastąpić w przypadku, gdy w stosunku do wytwórcy wydano prawomocne orzeczenie zakazujące mu wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania, magazynowania lub wprowadzania do obrotu biokomponentów, oraz gdy wytwórca w związku z nieprzestrzeganiem zapisów ustawy został wykreślony z rejestru wytwórców w okresie trzech lat poprzedzających złożenie wniosku. Ponowne ubieganie

¹⁸ Art. 6 ust. o ARR.

¹⁹ Patrz. rozdz. 3 ust. o ARR.

²⁰ Dz. U. Nr 173, poz. 1807.

²¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym, Dz. U. Nr 29, poz. 257; Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 1 marca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia składów podatkowych, Dz. U. Nr 35, poz. 311; Rozporządzenie Ministra Finansów z 1 marca 2004 r. w sprawie zezwoleń na prowadzenie składu podatkowego, działalności jako zarejestrowany handlowiec oraz niezarejestrowany handlowiec, a także na wykonywanie czynności w charakterze przedstawiciela podatkowego, Dz. U. Nr 35, poz. 312.

się o wpis do rejestru będzie możliwe po upływie trzech lat od dnia wydania decyzji o wykreśleniu²².

Prezes Agencji ma również uprawnienia do administrowania rejestrem rolników. Ustawa o biokomponentach i biopaliwach jako rolnika określa:

– osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, prowadzącą w gospodarstwie rolnym – w rozumieniu ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym²³ – działalność rolniczą – w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych²⁴ i ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych²⁵;

– grupę osób fizycznych prowadzących w gospodarstwach rolnych – w rozumieniu ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym – działalność rolniczą, pod warunkiem, że grupa ta wytwarza biopaliwa ciekłe wyłącznie na własny użytek członków tej grupy;

– grupę producentów rolnych – w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach²⁶ – pod warunkiem, że grupa ta wytwarza biopaliwa wyłącznie na własny użytek członków tej grupy.

O wpis do rejestru będą mogli ubiegać się rolnicy, którzy dysponują odpowiednimi urządzeniami technicznymi i obiektami budowlanymi oraz posiadają zezwolenie na prowadzenie składu podatkowego. Agencja może odmówić wpisu do rejestru w przypadku, gdy rolnik: 1) nie dysponuje odpowiednimi urządzeniami technicznymi i obiektami budowlanymi, spełniającymi wymagania określone w szczególności w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, sanitarnych i o ochronie środowiska, umożliwiające prawidłowe wytwarzanie biopaliw ciekłych; 2) nie posiada zezwolenia na prowadzenie składu podatkowego; 3) został wykreślony z rejestru w okresie trzech lat od dnia, w którym decyzja o wykreśleniu stała się ostateczna. Wykreślenie rolnika z rejestru może nastąpić w dwóch przypadkach: po pierwsze, gdy rolnik sam złoży pisemny wniosek w tej sprawie, po drugie zaś, gdy wyrejestrowanie następuje z urzędu wskutek złamania przepisów ustawy o biokomponentach i biopaliwach przez rolnika²⁷.

²² Patrz rozdział 2 ust. o biokomponentach.

²³ Dz. U. z 2006 r., Nr 136, poz. 969.

²⁴ Dz. U. Nr 14, poz. 176

²⁵ Dz. U. Nr 54, poz. 654.

²⁶ Dz. U. Nr 88, poz. 983.

²⁷ Patrz rozdział 3 ust. o biokomponentach.

Kolejnym zadaniem, jakie nakłada ustawa o biokomponentach na Agencję, jest obowiązek przeprowadzania kontroli. Kontrola ta może mieć dwojaki charakter, z jednej strony jest to kontrola wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania, magazynowania lub wprowadzania do obrotu biokomponentów, z drugiej zaś kontrola wytwarzania przez rolników biopaliw ciekłych na własny użytek oraz przestrzegania wytwarzania na własny użytek wyłącznie biopaliw ciekłych określonych w ustawie, zakazu niesprzedawania lub niezbywania ich w innej formie oraz wytwarzania biopaliw w ilości nieprzekraczającej w okresie roku kalendarzowego dopuszczalnych limitów²⁸. Warto zaznaczyć, iż ustawa przewiduje również przeprowadzanie kontroli jakości biokomponentów wprowadzanych do obrotu, lecz to zadanie realizowane jest przez Inspekcję Handlową²⁹.

Sporządzanie zbiorczego raportu rocznego to kolejne zadanie Prezesa Agencji Rynku Rolnego wynikające z omawianej ustawy. Zarówno wytwórcy, jak i rolnicy, którzy uzyskają wpis do rejestru, zobowiązani są do przekazywania w terminie 45. dni po zakończeniu kwartału – wytwórcy i 45. dni po zakończeniu roku kalendarzowego – rolnicy sprawozdań dotyczących wykonywanych przez nich działalności. W stosunku do wytwórców sprawozdanie musi zawierać: ilość i rodzaj surowców użytych do wytwarzania biokomponentów, wytworzonych biokomponentów oraz biokomponentów wprowadzonych do obrotu. Oprócz tego muszą wykazać koszty wytworzenia poszczególnych rodzajów biokomponentów. Sprawozdanie rolników musi z kolei zawierać informacje dotyczące ilości i rodzajów surowców użytych do wytworzenia biopaliw ciekłych oraz biopaliw ciekłych wytworzonych i zużytych na własny użytek. Wszystkie te dane pomogą Prezesowi Agencji w sporządzeniu rocznego raportu, zawierającego wykaz rolników wytwarzających biopaliwa ciekłe na własny użytek oraz informacje o ilościach i rodzajach surowców użytych przez rolników do wytworzenia biopaliw ciekłych na własny użytek oraz biopaliw ciekłych wytworzonych i zużytych przez rolników na własny użytek. Raport ten przekazywany będzie do 15 marca następnego roku ministrom właściwym do spraw: finansów publicznych, gospodarki, rynków rolnych oraz środowiska³⁰.

²⁸ Art. 29 ust. o biokomponentach.

²⁹ Art. 27 ust. o biokomponentach, patrz. ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej, Dz. U. Nr 4, poz. 25; ustawa z dnia 25 sierpnia 2000 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, Dz. U. Nr 169, poz. 1200.

³⁰ Art. 30 ust. o biokomponentach.

Agencja Rynku Rolnego w ramach swoich kompetencji uprawniona będzie także do wymierzania kar pieniężnych wytwórcom i rolnikom, którzy naruszają przepisy ustawy o biokomponentach.

Jeżeli wytwórca będzie wytwarzał, magazynował lub wprowadzał do obrotu biokomponenty bez wpisu do rejestru wytwórców lub utrudniał czynności kontrolne pracownikom Agencji, będzie podlegał karze pieniężnej w wysokości 5000 złotych. Wytwarzając zaś biokomponenty z biomasy pozyskiwanej w inny sposób niż na podstawie umów kontraktacji lub dostawy lub z produkcji własnej, których liczba przekroczy 25% całości wytworzonych przez siebie biokomponentów, będzie podlegał karze pieniężnej w wysokości 50% wartości biokomponentów wytworzonych z biomasy pozyskanej w nielegalny sposób.

Kary pieniężne dla rolników będą zaś wymierzone, gdy rolnik będzie: 1) wytwarzał biopaliwa ciekłe na własny użytek bez wpisu do rejestru, utrudniał czynności kontrolne pracownikom Agencji, nie złoży w terminie sprawozdania rocznego lub poda w nim nieprawdziwe dane, podlega karze pieniężnej w wysokości do 1000 złotych; 2) sprzedawał biopaliwa ciekłe lub zbywał je w innej formie, podlega karze pieniężnej w wysokości od 10 tysięcy złotych do 30 tysięcy złotych w zależności od wydajności posiadanej instalacji do wytwarzania biopaliw ciekłych; 3) wytwarzał biopaliwa ciekłe na własny użytek w ilościach przekraczających w ciągu roku dopuszczalny limit, podlega karze pieniężnej w wysokości od 5000 złotych do 15 tysięcy złotych w zależności od wydajności posiadanej instalacji do wytwarzania biopaliw³¹.

Wszystkie dochody z tytułu kar pieniężnych stanowić będą dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z przeznaczeniem na wsparcie działalności związanej z wytwarzaniem biokomponentów i biopaliw ciekłych.

Powyższe zadania związane bezpośrednio bądź pośrednio z produkcją biopaliw i biokomponentów nie były realizowane przez ostatnie pół roku z uwagi na fakt braku konsensusu politycznego w kwestii dopłat dla rolników, którzy zdecydowali się na produkcję rzepaku. Przyspieszeniem działań w tym zakresie z pewnością okaże się podpisanie przez Prezydenta RP 30 maja 2007 r. ustawy o podatku akcyzowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw³². Zgodnie z nią dopłaty będą wypłacane na zasadzie tzw.

³¹ Art. 33 ust. o biokomponentach.

³² Ustawa z dnia 27 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw, <http://sejm.gov.pl>.

pomocy *de minimis*. Do ich udzielenia nie jest potrzebna zgoda Komisji Europejskiej. Jest to pomoc o niewielkich rozmiarach, która nie zakłóca konkurencji. W rolnictwie nie może ona przekroczyć 3 tys. euro na beneficjenta w okresie trzech lat i 0,3 proc. pułapu wartości produkcji rolnej danego kraju. Zgodnie z ustawą dodatkowe 176 zł dopłat do uprawy hektara rzepaku będzie finansowane ze środków krajowych. Oprócz tego rolnikom przysługuje 45 euro dopłat do każdego hektara rzepaku ze środków unijnych. Ustawa zwiększa też o 6 gr ulgę w akcyzie za litr biokomponentów w benzynie oraz o blisko 5 gr ulgę w akcyzie za litr biododatku w oleju. W przypadku benzyny z dodatkiem biokomponentów ulga ma wynosić 1,565 zł za każdy litr dodanego biokomponentu. Obecnie jest to 1,5 zł. W przypadku oleju napędowego ulga ma wynieść 1,048 zł za każdy litr dodanego biokomponentu, podczas gdy obecnie jest to 1 zł. Ustawa obniża także z 20 gr do 1 gr na litrze stawkę akcyzy na tzw. paliwa samoistne, czyli czyste biokomponenty, przeznaczone do napędu silników spalinowych. Wzrosną natomiast kary za niedodawanie do paliw biokomponentów. Zgodnie z nowym wzorem mają one wynosić ok. 25 gr na litrze, podczas gdy obecnie jest to ok. 2 gr.

Powstaje pytanie: jaki wpływ będzie miało kształtowanie się rynku biopaliw i biokomponentów na stan polskich finansów publicznych? Odpowiadając na to pytanie, należy zwrócić uwagę na dwa aspekty: pierwszy – związany z dążeniami Polski do wprowadzenia wspólnej waluty, drugi – z rolą przedsiębiorców w życiu gospodarczym kraju.

2. BIOPALIWA A SYSTEM FINANSÓW PUBLICZNYCH

Członkostwo w Unii Gospodarczo-Walutowej wymaga spełniania określonych kryteriów, a mianowicie: stabilności cen, zdrowych finansów państwowych, dobrych warunków walutowych oraz stabilności bilansu płatniczego³³. Konieczność rygorystycznego przestrzegania kryteriów fiskalnych oraz zasada przyjęcia identycznych warunków dla wszystkich krajów Eurolandu poddawana jest krytyce³⁴ z uwagi na fakt, iż w poszczególnych kra-

³³ *Traktat ustanawiający Wspólną Europejską*, w: *Dokumenty europejskie*, oprac. A. Przyborowska-Klimczak, E. Skrzydło-Tefelska, Lublin 1999, s. 105.

³⁴ L.L. P a s i n e t t i, *The myth (or folly) of the 3% deficit/GDP Maastricht parametr*, „Cambridge Journal of Economics” 22(1998).

jach członkowskich istnieją różnorodne systemy płac i prac. Jednakże z punktu widzenia rynku biokomponentów i biopaliw wprowadzenie wspólnej waluty na obszarze całej Unii Europejskiej wpłynęłoby pozytywnie z uwagi na fakt większej aktywności ze strony dużych koncernów paliwowych, dla których utworzenie nowych miejsc produkcyjnych byłoby niezwykle korzystne. Aspekt ten łączy się w tym momencie bezpośrednio z drugim rozważanym problemem, a mianowicie rolą przedsiębiorców w powyższym procesie. Rynek biopaliw spowoduje wzrost zainteresowania wśród małych i średnich przedsiębiorców. Istotną rolę w tym procesie odegrają banki, które powinny stworzyć system na tyle elastyczny, iż pozwoli na kredytowanie projektów, które w przyszłości wykreują dochody, dzięki którym zostanie zwrócony wkład kredytowy, zaś zysk pozostanie w kraju.

Reasumując, należy stwierdzić, iż rozwój rynku biokomponentów i biopaliw zdecydowanie wpłynie na rozwój gospodarczy kraju, a co za tym idzie – stan jego finansów publicznych tylko i wyłącznie wtedy, jeżeli decyzje polityczne nie będą wygrywały z decyzjami merytorycznymi oraz kiedy państwo zdecydowanie wesprze podejmowanie działań w zakresie tego rynku. Wobec dążeń do przystąpienia Polski w struktury Unii Gospodarczo-Walutowej prawidłowy rozwój rynku biopaliw pod względem finansowym jest jednym z istotnych elementów, które będą miały wpływ na szybkość przystąpienia.

ROLE OF THE BIOFULS IN THE FINANCE PUBLIC SYSTEM

S u m m a r y

The new perspective for biofuels is very important in temporary topics in European Union. One reason is reform of the Common Agricultural Policy, which mainly focus is creating for agriculture more competitive in the present times. Biofuels are the one of the factor of the competitiveness of EU. The second reason is connecting with the financial system because of biofuels every member state of EU can be more independent in energy industry.

According to the Poland the most important are two things: first, is the problem of implementation biofuels in the polish system, second is the role of the government and financial sector in this implementation.

Speaking about biofuels we can observe „*political war*” between Ministry of agriculture and Ministry of finance. This is the main reason why the implementation of the strategy for biofuels

in European Union is not so fast. Unfortunately, the government is not so „open” for this kind of new perspective.

Influence of biofuels for financial system is important because of fact that Poland in short term will be a part of *Euroland*, and this reason should be the most crucial for polish government. Biofuels can help polish industry to achieve the level of Maastricht criteria.

Summing up, the problems of implementation of the biofuels is very important in Poland and in European Union. Future of the polish agriculture, industry and financials sector is connecting with this problem.

Słowa kluczowe: biopaliwa, Wspólna Polityka Rolna, Euroland, finanse publiczne.

Key words: Biofuels, Common Agricultural Policy, Euroland, financial sector.